

et see karjapoiss, kellest tema proua üks lord teel oli rääkinud, juba nii kaugele oma asjas oli jõudnud.

Ehk küll edaspidine lugu teadmata oli, siiski võttis Martin nõnuks suurde-kooli ennast sisse kirjutada lasta, mingi kuda tahes. Ta lootis oma hää õnne pääle. Ka olivad tal Tartus mitmed tuttavad jõnukad perekonnad, kellega ehk häda ajal ka oma asja pärast tahtis rääkida. Kui koolide waheaeg, mis ta enamiste oma koolisõprade juures mööda saatis, otsa sai, läks ta siis ka Tartu ja laskis ennast studentide arwu ülesse võtta. Üks asi oli talle väga kasuks. Ta oli gymnasis hoolega õppinud ja esimese numbri eksami teinud. Selle pärast telliti gymnasi poolt, et tal ettelugemiste ja ülevõtte õpetuse eest midagi tarwis maksta ei oleks. Seda tehti ka universiteedi poolt, ja see oli talle suureks fergituseks.

Suure-kooli pääl on kahte seltsi õppijaid: Ühed on, kes iseäralistes seltskondades, mis corporationideks (üttele: korporatsioonideks) hüütakse, kokku hoiawad ja kirjud wärwimütsid selle tunniismärgiks kannawad; teised ei kannu neid mütsisid, ei hoiu ka mitte iseäralistes seltskondades kokku. Need studentid, kes corporationis on, nimetawad endid corporellideks, see on seltskondlasteks ja teisi, kes mitte corporationides kokku ei hoiu, metslasteks, Saksa keeli „wildes“. Seltskondlaste ehk corporellide seltsi loowad need, kel rohkem raha ja aega on, nagu mõisnikkude ja suurema rahwa lapsed, aga mõni lord ka muidugi wäesemad, sest kellelegi ei ole sisseastumine keelatud. Iga üks, kes corporationisse astub, peab mõnda

õppima ja tegema, mis metslased teha ei pruugi, nagu mõkadeka wehklema teine teise wasta, pidusid (commerçisid) pidama, mil enamaste linna ümberkaudu maale sõidetakse ja kus õlu ja mitmet seltsi wiinad ilu peawad ülendama, ja palju muid selle jarnast. Mõkadeka wehklemine on aga ka palju metslaste seas pruugis, ehk küll nendel seks sunni ei ole. — Noor student, kes esimest aastat universiteedi pääl on, nimetatakse „rebafeks“ (Fuchs), kes teist aastat, „noorefeks majaks“ (junges Haus), kolmat aastat „wanafeks majaks“ (altes Haus), neljat aastat, „sammalpääks“ (bemoostes Haupt). Seltskondades peawad rebafed hästi kawalad, kärmesad, sõnakad ja tublid wehklejad olema. Kui noor maja, wana maja ehk sammalpää rebafele midagi kasku annab, peab see silmapilk sõna kuulma. On rebane wastis olnud ehk muidu sõnas ehk teos wanema studentide wasta effinud, siis annab wanem temale klaasi täie õlut laituse joogiks juua ja laulab jääl juures: „Waat, paha teinud rebane, oi lorum lorum leier, sest teda hästi naerdakse, et lorum lorum leier; joo rebafes pää, joo; joo rebafes pää joo!“ — On rebane corporationis hästi wanemate meele pärast olnud, siis antakse temale mõne aja pärast ühe wanema studentide soowimise pääle luba wärwimütsi kanda. Muidugi peab niisugune wanem student ise wärwimütsi kandja olema.

Et niisugused corporationi asjad nagu ülemal ütlesin, oma jagu aega ja raha wõtawad, ei heida mitte kõik corporationisse. Tartus on praewalt kolmsada suure-kooli õppijat wärwimütsi kandjat,